

Систему якості освіти можна розглядати з різних точок зору, а саме: оцінка тих, хто навчається у вищому навчальному закладі; безпосередньо навчальний заклад; місцеві органи управління та державних рівень.

Також необхідно зазначити, що однією з основних передумов якісної освіти є кваліфікаційний рівень, комунікативна культура та педагогічна майстерність викладачів. Сучасні методи та технології навчання вимагають від професорсько-викладацького складу постійного наукового пошуку та досліджень, чого має досягати не тільки сама людина, а й додатково стимулюватись на державному рівні.

Таким чином, вирішення проблеми якості вищої освіти в Україні передбачає низку відповідних заходів, а саме: державна політика та нормативно-правове регулювання якості, створення незалежних органів оцінювання освіти, розроблення комплексного критерію оцінки якості тощо. Крім того, реалізація конституційних прав на здобуття якісної освіти кожного громадянина України надає можливість конкурентоспроможності громадян нашої країни на європейському та світовому просторі.

Література

1. Матеріали науково-практичної конференції «Удосконалення системи моніторингу забезпечення якості вищої освіти України», квітень 2013 р., Дніпропетровськ / М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. зал. «Нац. гірн. ун-т». – Д.: ДВНЗ «НГУ», 2013. – 369 с.

Лопушняк Г. С., д.е.н., професор кафедри управління персоналом та економіки праці

ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Високий рівень освіченості населення позитивно впливає на створення сприятливих умов для повної реалізації прав і свобод людини та громадянина, що в свою чергу зобов'язує державні органи влади до пошуку ефективних механізмів їхнього забезпечення, а вищі навчальні заклади – до надання якісних освітніх послуг. І це закономірно, адже у сучасній парадигмі виробництва знання є центральним елементом, і саме тому зміни в освіті можуть стати вирішальним фактором соціально-економічного розвитку України та одним із пріоритетних компонентів модернізації країни на шляху до євроінтеграції.

У результаті розширення автономії вищих навчальних закладів унаслідок проведених реформ актуалізуються питання зміщення центру ваги з зовнішнього контролю якості надання освітніх послуг на внутрішній.

Для ефективного проведення останнього (внутрішнього контролю) необхідно дотримуватись низки принципів, найважливішими з яких є принципи публічності та прозорості. Саме дотримання цих принципів сприятиме суттєвому зменшенню корупції, підвищенню рейтингу вищого навчального закладу на національному та міжнародному рівнях, швидкому розповсюдженню інформації серед потенційних абітурієнтів та інших категорій населення, що стимулюватиме попит на послуги цього вузу.

Не менш важливими є також інші принципи забезпечення якості надання освітніх послуг. Серед них виділимо:

— принцип відкритості, який впливає з конституційно проголошеного права громадян «брати участь в управлінні державними справами...» [1] і полягає в можливості активних дій студентів та їх об'єднань щодо формування освітньої політики у закладі, де вони навчаються;

— принцип соціальної відповідальності, який полягає у відповідальності вищих навчальних закладів за вплив їх рішень і результатів діяльності на суспільство через набуті випускниками компетенції;

— принцип орієнтованості на замовника – передбачає формування навчальних планів і навчальних програм курсів відповідно до вимог сучасності та врахування потреби потенційних замовників;

— принцип єдності теорії і практики полягає в тому, що напрацювання теоретичних положень повинно базуватись на практичних результатах, а практичні дії – на теоретичних розробках;

— принцип економічної ефективності – досягнення запланованих цілей і максимального результату при залученні мінімального обсягу коштів.

Важливими у системі забезпечення якості надання освітніх послуг є також принципи: просування національних інтересів; оперативного реагування на потреби ринку праці; зворотного зв'язку тощо.

Дотримання вказаних принципів і розуміння їхньої суті дозволить на практиці забезпечити надання якісних освітніх послуг, що, в свою чергу, суттєво вплине на підвищення рівня освіченості і здоров'я нації, збільшення доходів громадян, зменшення рівня безробіття, а також розвиток суспільних відносин.

Література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254 к / 96 - ВР / Законодавство України. – [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

*Макаренко Л.П.,
доцент кафедри політології*

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ЯК СКЛADOVA СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ

Кожна людина це індивідуальність зі всіма притаманними їй особливостями. Кожен педагог повинен вміти використовувати багаті внутрішні резерви особистості його слухачів. До таких резервів відносяться такі властивості: світогляд, життєвий досвід, інтереси та схильності, емоції та почуття, контекст діяльності й інші. Навчання із врахуванням індивідуальних особливостей студентів – давня традиція педагогіки.

У сучасних умовах перед вищою школою постають принципово нові проблеми, пов'язані з забезпеченням всебічного розвитку особистості студента, формуванням його як активного свідомого громадянина, розкриття його творчого внутрішнього потенціалу та здібностей, професійного зростання. У теперішній час, коли виші працюють відповідно до Болонського процесу, індивідуалізація навчання набуває нової актуальності та має велике значення у побудові індивідуальної навчальної траєкторії для студента. Тому індивідуалізація навчання є важливою науково-методичною проблемою сьогодення.

Як свідчить аналіз наукової літератури, окремі аспекти індивідуалізації навчання знайшли своє висвітлення у дослідженнях В.М. Володько, С.У. Гончаренко, Б.А. Дяченко, Н.С. Завізна, І.Е. Унт, І.А. Шайдур, І.М. Шимко,

Т.Л. Годованюк, А.О. Кірсанова, Ж.В. Коваліва, С.М. Овчарова, В.Д. Колдаєва, П.С. Носова, А.В. Хуторського.

Мета дослідження: на основі запропонованих визначень узагальнити це поняття та конкретизувати щодо вживання даного визначення для сучасного навчального процесу у вищих навчальних закладах.

Передусім поняття індивідуалізації розкрито в психологічному словнику-довіднику, в якому це поняття позначає відрізнятися від інших людей в обумовленому відношенні, щоб не відчувати себе схожим на інших.

Як зауважує В.О. Крутецький, індивідуалізацією навчання є максимальне наближення процесу навчання до оптимальної моделі, коли кожен учень працює у звичному для нього темпі і манері. Це відповідає його загальній підготовці, природним здібностям, пам'яті, характеру [1].

Визначення індивідуалізації навчання тлумачиться в педагогічній енциклопедії, як «планування та здійснення навчання відповідно до індивідуальних особливостей». Під особливостями потрібно розуміти своєрідність відчуттів, пам'яті, уяви, мислення, інтересів, нахилів, здібностей, темпераменту, характеру. Індивідуальне навчання передбачає пристосування форм і методів впливу до індивідуальних особливостей для забезпечення розвитку більш високого рівня особистості. Також індивідуалізація спрямована на сприятливі можливості для розвитку пізнавальних сил, нахилів і обдарувань [2, с. 332].

Основною метою індивідуалізації навчання є не допустити появи прогалин у знаннях і забезпечити ефективну роботу всіх студентів. Завдяки індивідуалізації навчання у студента є можливість обмірковувати навчальні переваги, що дає розвиток самосвідомості і відповідальності.

Робимо висновок: індивідуалізація навчання – це навчальний процес, який відбувається з урахуванням індивідуальних здібностей студента, відповідає рівню навчальної підготовки, природним можливостям кожного та надає ефективний кінцевий результат. Оскільки навчання – це двосторонній процес, то з боку викладача індивідуалізація навчання потребує вивчення індивідуальних особливостей, духовного світу.